



Suomen Maantieteellinen Seura – Geografiska Sällskapet i Finland

Toimintakertomus vuodelta 2020

Vuosi 2020 oli Suomen Maantieteellisen Seuran 133. toimintavuosi. Koronapandemian vuoksi Maantieteen päiviä tai muitakaan yleisötilaisuuksia ei vuonna 2020 järjestetty. Seuran suunnittelemaa Maantieteen yö -keskustelutapahtumaa tai seuran ständiä KOOMA-tapahtumassa ei tästä syystä päästy toteuttamaan. Maaliskuusta lähtien seuran hallitus myös kokousti ainoastaan etäyhteyksien kautta. Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta seura sai Terra- ja Fennia-lehtien digitoinnin hyvin käynnistettyä kesän digitointiprojektin aikana.

1. Hallitus

Suomen Maantieteellisen Seuran hallituksen kokoonpano oli vuonna 2020 seuraava:

Puheenjohtaja	Maria Merisalo	(2019–2021)
Varapuheenjohtaja	Venla Bernelius	(2019–2021)
Kokoussihteeri	Anuliina Hietamies	(2019–2021)
Rahastonhoitaja	Markus Jylhä	(2020–2022)

Muut hallituksen jäsenet

Tom Blom	(2019–2021)
Anna-Maija Kohijoki	(2020–2022)
Antti Mäenpää	(2020–2022)
Eeva-Kaisa Prokkola	(2020–2022)
Ilkka Pyy	(2018–2020)
Olli Ruth	(2019–2021)
Ville Savoranta	(2019–2021)

Seuran toiminnanjohtajana toimi Laura Kippola ja opiskelijaedustajina Marisofia Nurmi Helsingin yliopistosta sekä Samuli Taanila Oulun yliopistosta.

Vuoden 2021 hallitukseen valittiin jäseneksi uudelle kolmivuotiskaudelle Ilkka Pyy (2021–2023). Lisäksi hallituksessa jatkavat Maria Merisalo, Venla Bernelius, Anuliina Hietamies, Markus Jylhä, Tom Blom, Anna-Maija Kohijoki, Antti Mäenpää, Eeva-Kaisa Prokkola, Olli Ruth ja Ville Savoranta. Puheenjohtajaksi valittiin Maria Merisalo, varapuheenjohtajaksi valittiin Venla Bernelius ja kokoussihteeriksi valittiin Anuliina Hietamies. Rahastonhoitajana jatkaa Markus Jylhä. Hallituksen kokouksiin vuodelle 2021 tullaan kutsumaan myös 1–2 opiskelijajäsentä, joista vuoden 2021 hallitus päättää uuden toimikauden alussa. Yhdistyksen toiminnanjohtajana jatkaa Laura Kippola.



2. Seuran kokoukset

2.1. Vuosikokous

Vuosikokous pidettiin 12. helmikuuta 2020 Tieteiden talolla (Kirkkokatu 6). Vuosikokouksen yhteydessä keskusteltiin Seuran vuoden ohjelmasta ja seuran tulevasta toiminnasta.

2.2. Vaalikokous

Vaalikokous pidettiin 16. joulukuuta Tieteiden talolla (Kirkkokatu 6) ja etänä. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat ja vahvistettiin vuoden 2021 hallituksen kokoonpano.

2.3. Hallituksen kokoukset

Toimintavuoden aikana hallitus kokoontui seitsemän kertaa (hallituksen kokoukset 834–840). Hallituksen kokouksista ei maksettu kokouspalkkioita, ainoastaan matkakulut korvattiin. Hallituksen kaikissa kuudessa kokouksessa keskusteltiin julkaisusarjojen tilanteesta, taloustilanteesta, jäsenasioista sekä muista seuran ajankohtaisista asioista.

Vuoden ensimmäinen kokous järjestettiin 22.1.2020 (nro 834). Kokouksessa keskusteltiin Terran DOAJ-rekisteröinnistä ja Terran ja Fennian mahdollisesta yhteisestä kirjallisuustoimittajasta sekä tehtiin päätös Terran painotalon valinnasta saapuneiden tarjousten pohjalta. Lisäksi ryhdyttiin suunnittelemaan KOOMA-tapahtumaa, kuultiin Versuksen podcast-projektin kuulumisia, keskusteltiin Suomen tiedekustantajien liitolta saatujen apurahojen selvittämisestä ja seuran lehtien digitointiprojektin aloittamisesta, suunniteltiin seuran osallistumista Oulun Maantieteen päiville ja valmisteltiin vuosikokousta.

Kokouksessa 12.2.2020 (nro 835) keskusteltiin yhdistyksen nimenkirjoitusoikeudellisten tarkistamisesta ja seuran tilinkäyttöoikeuksien siirtämisestä. Lisäksi sovittiin, että päivitetään puheenjohtaja seuran EUGEO-yhteys henkilöksi, ryhdyttiin suunnittelemaan Maantieteen yö -keskustelutapahtumaa ja jatkettiin seuran KOOMA-ständin suunnittelua.

Kolmannessa kokouksessa (nro 836), joka järjestettiin koronarajoitusten vuoksi etäkokouksena 17.3.2020, keskusteltiin ensiksi jäsenasioista. Rahastonhoitaja kertoi, että maksamattomien jäsenmaksujen muistutuskirjeiden jälkeen kaksi jäsentä saatiin vielä pidettyä mukana ja reilut 30 henkilöä oli tippumassa pois. Huomioitiin, että kevään toiminnassa on pidettävä mielessä jäsenhankinta, etenkin Maantieteen päivien ilmoittautumisessa.

Todettiin, että seuralle on myönnetty pienkeräyslupa prof. Löytösen muotokuvahanketta varten. Lisäksi keskusteltiin päätoimittajien, toimitussihteerien ja taittajan toimenkuvien muuttamiseksi työsuhteisiksi ja päätettiin, että kaikki edellä mainitut toimenkuvat muutetaan työsuhteisiksi. Versuksen toimitussihteerin ja seuran toiminnanjohtajan kertoi, että koronarajoitukset olivat vaikeuttaneet Versuksen podcast-tuotannon käynnistymistä. Opiskelijajäsenkustajat ja toiminnanjohtaja kertoivat, että seuralla piti olla ständi KOOMA-tapahtumassa 27.3. klo 12, mutta tapahtuma oli pandemian vuoksi siirretty syksylle.

Kokouksessa kuultiin, että Maantieteen päivien järjestelyt olivat edenneet ja kaksi ulkomaista keynotea oli vahvistettu (Hilde Refstie ja Richard Powell). Todettiin, että seuran järjestämä Maantieteen yö -tapahtuma Urbariumtilassa Porthaniassa perjantaina 3.4. klo 16–18 jouduttiin siirtämään toistaiseksi määrittelemättömään ajankohtaan tulevaisuudessa koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilan vuoksi. Viimeisenä keskusteltiin seuran sääntömuutoksesta ja digitointiprojektin työntekijän rekrytoinnin käynnistämisestä.

Kokouksessa nro 837, joka järjestettiin 6.5.2020, rahastonhoitaja kertoi, että kuluvan vuoden jäsenlaskutus käynnistetään, kun hänellä ja toiminnanjohtajalla on pääsy seuran tileille. Todettiin, että tiiliselvitys vuoden 2019



julkaisu- ja kansainvälisen toiminnan avustuksille on jätetty TSV:lle määräaikaan mennessä ja että Suomen tiedekustantajien liiton lasku apurahan palautuksesta oli päässyt erääntymään, mutta lasku oli nyt maksettu.

Oulun yliopiston maantieteen opiskelijayhdistys Atlas ry:n varapuheenjohtaja oli pyytänyt seuraa sponsoriksi yhdistyksen 35-vuotisjuhlille, jotka järjestetään 14.11.2020. Päätettiin tukea Atlas ry:n vuosijuhlia 150 eurolla ja varata seuralle sponsoripaikka alkuruoalta. Keskusteltiin Maantieteen päivillä mitalein palkittavista henkilöistä, vuoden parhaan gradun palkinnosta ja maantieteen ylioppilaskirjoituksissa parhaiten menestyneiden palkitsemisesta. Päätettiin laittaa mitalit hakuun elokuun puolivälin jälkeen. Ehdotuksia parhaaksi graduksi päätettiin pyytää myös elokuun puolivälin jälkeen. Maantieteen ylioppilaskirjoituksissa menestyneet päätettiin palkita kirjalahjalla.

Keskusteltiin lehtien asioista. Fennian vuoden ensimmäistä numeroa lykättiin maailmantilanteen vuoksi, mutta lehti julkaisee juttuja yksittäin pitkin vuotta ja issuen joko kesällä tai syksyllä. Terra 2/2020 oli lähdössä kokousta seuraavalla viikolla painoon ja teemanumeron 3/2020 ensimmäiset käsikirjoitusversiot olivat saapuneet. Toiminnanjohtaja kertoi osallistuvansa tiistaina 12.5. Kansalliskirjaston järjestämään tieteen kustantajille ja lehdentekijöille suunnattuun keskustelutilaisuuteen Zoomissa. Tilaisuuden aiheita olivat Elektra- ja Peri+- palveluiden alasarjoja koskevat suunnitelmat ja palveluissa mukana oleville lehdille tarjolla olevat tulevaisuuden vaihtoehdot. Pantiin merkille, että Terran vanhat numerot on siirrettävä ajoissa Elektra-palvelusta uuteen alustaan tulevan digitointiprojektin aikana.

Keskusteltiin seuran jäsenalennuksen myöntämisestä Maantieteen päivien ilmoittautumisen yhteydessä. Päätettiin antaa 10 euron suuruinen jäsenalennus sekä uusille että vanhoille jäsenille. Lisäksi päätettiin jatkaa myöhemmin keskustelua siitä, kohdistuuko alennus konferenssi- vai illallismaksuun ja päätettiin palata asiaan lähempänä Maantieteen päiviä.

Päätettiin seuran julkaisujen digitointiprojektin työntekijän valinnasta. Projektityöntekijän paikkaa SMS:n digitointiprojektissa haki yhteensä 43 hakijaa. Puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja olivat käyneet hakemuksia läpi ja haastatelleet lupaavimmalta vaikuttavista hakijoista. Valittiin projektityöntekijäksi Onni Pörhölä.

Viidennessä kokouksessa (nro 838), joka pidettiin 18.8.2020, keskusteltiin Italian maantieteellisen seuran yhteistyöpyynnöstä ja TSV:n syyskokoukseen osallistumisesta. Italian maantieteellinen seura oli heinäkuussa lähettänyt ehdotuksen yhteistyöstä EU-projektin tiimoilta. Kyseessä oli Europe for Citizens -ohjelman toinen haara Democratic engagement and civic participation ja siellä hakukuulutus Civil society projects. Arvioitiin, ettei hallituksella ole resursseja tällaiseen toimintaan, joten päätetään kieltäytyä ystävällisesti ehdotetusta yhteistyöstä. Toiminnanjohtaja kertoi, että TSV:n syyskokous järjestetään koronavirustilanteen vuoksi sähköpostikokouksena 17.–25.9.2020 ja että, että TSV:n hallituksessa vapautuu kaudelle 2021–2023 kolme paikkaa. Päätettiin valita seuran toiminnanjohtaja seuran kokousvaltuutetuksi TSV:n syyskokoukseen ja keskusteltiin, halutaanko Seurasta ehdottaa uutta TSV:n hallituksen jäsentä ja varajäsentä. Todettiin, että maantiedettä TSV:n hallituksessa edustavat jo dosentti Anna-Kaisa Kuusisto ja hänen varajäsenensä dosentti Kirsi Pauliina Kallio Alue- ja ympäristötutkimuksen seurasta. Venla muistutti, että heidät on valittu TSV:n hallitukseen Suomen Maantieteellisen Seuran tuella ja että he edustavat meitäkin hallituksessa. Todettiin, että seuralla ja maantieteellä on hyvä edustus TSV:n hallituksessa, eikä ole tarvetta ehdottaa muita hallituksen jäseniksi.

Rahastonhoitaja lähetti hallitukselle etukäteen tietoa elokuun jäsen- ja taloustilanteesta. Tavallisia jäseniä oli silloin vuodentakaiseen verrattuna hieman vähemmän. Rahastonhoitaja kertoi, että kuluvana vuonna oli poistunut iso määrä opiskelijajäseniä. Heistä osa oli lopettanut Seuran jäsenyyden, osa siirtynyt tavallisiksi jäseniksi. Alkuvuodesta oli myös pudotettu jäsenistöstä pois heitä, jotka eivät olleet maksaneet jäsenmaksua. Rahastonhoitaja totesi, että syksyllä oli yleensä saatu hyvin jäseniä opiskelijatapahtumista ja Maantieteen päiviltä, joten herätti huolta, et-



tei näitä tapahtumia ollut tulossa. Yleisesti ottaen Seuran omien Maantieteen päivien (2018) jälkeen jäsenmäärässä on ollut laskua. Todettiin, että tarvitaan uusia ideoita jäsenien hankkimiseen.

Keskusteltiin jäsentilanteesta. Todettiin, että tuleviin maksumuistutuskirjeisiin kannattaa panostaa ja painottaa niissä, että vanhat jäsenet ovat Seuralle tärkeitä. Varapuheenjohtaja ehdotti, että koronatilannetta voisi yrittää kääntää Seuran eduksi, sillä opiskelijat olivat vuonna 2020 enemmän huolissaan ryhmäytymisestä, kun lähiopetus ei samalla lailla järjestetty. Seura voisi järjestää kaikille opiskelijoille avoimen zoom-tapahtuman, johon lähetettäisiin kutsu kaikille maantieteen laitoksille. Päätettiin järjestää opiskelijoiden zoom-tapahtuma 28.10. klo 16.30.

Keskusteltiin mitali- ja gradupalkintokuulutuksista. Mitalit ja parhaan gradun palkinto on yleensä jaettu Maantieteen päivillä, mutta vuonna 2020 Maantieteen päiviä ei järjestetty. Ehdotettiin, että gradupalkinto jaetaan opiskelijoiden zoom-tilaisuudessa. Anna-Maija ehdotti, että mitalien jakamisen voisi jättää väliin tänä vuonna, sillä Maantieteen päivät on hienempi ympäristö jakaa mitaleja. Päätettiin, ettei mitaleja jaeta vuonna 2020, mutta gradupalkinto jaetaan.

Kuultiin seuran julkaisujen kuulumiset. Koronan vuoksi Fennia aikoi julkaista vuonna 2020 koko volumen yhtenä kokonaisuutena (issue 1–2/2020) ja numeroon oli tulossa runsaasti juttuja. Valittu strategia mahdollisti sen, ettei referointiprosesseja tarvinnut kiirehtiä poikkeustilanteessa. Terran loppuvuoden numeron todettiin olevan jo tekeillä. Teemanumero (3/2020) oli kokouksen aikaan hieman myöhässä. Päätoimittaja Maarit Sireni kertoi pyrkivänsä syksyn mittaan hoitamaan lehden DOAJ- rekisteröinnin kuntoon. Digitointiprojektista todettiin, että seuran projektityöntekijä oli saanut skannattua kaikki 25 Terran ja Fennian vuosikertaa ja oli jo käsitellyt julkaisukelpoisiksi sellaisia artikkeleita, joiden kirjoittajien kanssa seura oli saanut solmittua verkkokustannussopimuksen. Puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja kertoivat, että digitointityö jatkuu heidän ohjauksessaan elokuun loppuun koikaikaisena ja syyskuussa puolittaisella työajalla. Toiminnanjohtaja kertoi myös Versuksen kuulumiset. Keväällä Versuksen toimituskunta oli keskustellut päätoimittajan hakemisesta Versukselle, mutta toimituskunta oli päättänyt, ettei päätoimittajaa enää haeta, vaan julkaisun vastaavana toimittajana toimii syksystä 2020 alkaen Laura Kippola. Touko-kesäkuussa Versus osallistui Tutkitusti-verkoston tieteellisen kirjoittamisen työpajan järjestämiseen. Työpajassa työstettyjä tekstejä julkaistiin juhannuksen jälkeen 4 ja viimeinen teksti julkaistaisiin syksyllä.

Vielä kokouksen muissa asioissa keskusteltiin sähköisestä jäsenmaksulaskutuksesta, TSV:n kommentointipyynnöstä luonnokseen Tutkimusdatan avoimen saatavuuden osalinjauksesta, seuran omien hallituspaikkojen vapautumisesta, kutsusta professori Markku Löytösen muotokuvan paljastustilaisuuteen sekä NGM2021 Joensuu -tapahtuman järjestäjien kyselystä. Sähköisistä jäsenmaksulaskuista todettiin, että seura oli jo aiemmin tehnyt päätöksen ottaa käyttöön e-laskutus.

Hallituksen kuudennessa kokouksessa (nro 839) 14.10.2020 käytiin ensiksi läpi ilmoitusasiat ja ajankohtaiset asiat. Todettiin, että Atlas ry:n 35-vuosijuhlat, joita seura sponsoroi, siirtyvät koronatilanteen vuoksi alustavasti vuoden 2021 toukokuulle. Todettiin myös, että seuran julkaisutoiminnan ja kansainvälisen toiminnan avustusten hakemus oli jätetty TSV:lle 29.9.2020. Laura kertoi terveiset Suomen tiedekustantajien liiton vuosikokouksesta ja TSV:n syyskokouksesta.

Puheenjohtaja esitti ajankohtaisia talous- ja jäsenasioita rahastonhoitajan ennakkoon lähettämän dokumentin pohjalta. 17.8. mennessä oli lähetetty 109 karhulaskua (69 sähköpostilla ja 40 kirjepostilla). 9.10 mennessä näillä oli saatu karhuttua yhteensä 41 jäsenmaksua. Maksamatta oli vielä kokouksen aikaan 67 jäsenmaksua. Suunniteltiin, että seura lähettää seuraavat karhulaskut, kun saamme e-laskutuksen käyttöön jäsenmaksulaskuissa.



Keskusteltiin hallituksen erovuoroista, gradupalkinnon päättämisestä ja opiskelijoiden zoom-tapahtuman järjestelyistä. Todettiin, että erovuorossa on hallituksen jäsen Ilkka Pyy. Ilkka ilmaisi toiveen jatkaa. Keskusteltiin puheenjohtajuudesta. Maria ehdotti, että puheenjohtajaksi valittaisiin vastaisuudessa Maantieteen päivien tapahtumapaikasta puheenjohtaja, joka on yliopistolla töissä, yhdeksi vuodeksi kerralla. Maria kuitenkin lupautui asettumaan ehdolle myös vuoden 2021 puheenjohtajaksi. Päätettiin gradupalkinnosta. Vuoden 2020 lukuvuoden parhaaksi graduksi valittiin Heidi Heikkilä (2020): *Incompatible borders and dead ends: Migrant and refugee “crisis” in Bosnian and Croatian newsletter narratives*.

Sovittiin seuran zoom-opiskelijatapahtuman viimeisistä järjestelyistä ja keskusteltiin seuran julkaisujen ajankohtaisista asioista. Terran pitkäaikainen kirja-arviotoimittaja Mikko Itälähti luopui tehtävästään syksyllä 2020. Terran päätoimittaja kertoi etukäteen laatimassaan esityksessä, että kirja-arviot ovat olleet tärkeä osa lehteä ja niistä on saatu hyvää palautetta. Tästä syystä esitettiin, että Mikko Itälähdelle valitaan seuraaja. Ehdotettiin, että päätoimittaja hoitaa rekrytoinnin käytännössä ja tekee hallitukselle esityksen valinnasta seuraavaan kokoukseen. Päätettiin edetä ehdotuksen mukaisesti ja palata rekrytointipäätökseen seuraavassa kokouksessa. Kokouksessa esitettiin digitointiprojektin loppuraportti, jonka projektin työntekijä oli laatinut. Keskusteltiin CC-lisensseistä seuran lehtien ja digitointiprojektin näkökulmasta. Päätettiin selvittää lisenssisuosituksia lisää, seurata tilannetta ja ottaa asia käsitelyyn myöhemmin. Versuksen silloinen vastaava toimittaja Laura kertoi luopuneensa tehtävästään. Hän kertoi, että Versuksen toimituskunta etsi kokouksen aikaan uutta vastaavaa toimittajaa ja että hän ja Versuksen opiskelijatoimittaja Anna perehdyttävät uuden henkilön tehtävään loka-marraskuun vaihteessa. Lisäksi Versuksen toimitamiseen oli kutsuttu mukaan vapaaehtoisia opiskelijatoimittajia, joita oli jo saatu mukaan ainakin kaksi.

Vuoden viimeisessä hallituksen kokouksessa (nro 840), joka järjestettiin 7.12.2020, käytiin läpi vuoden 2021 toimintasuunnitelmaa ja vuoden 2020 toimintakertomusta ja sovittiin vaalikokouksen järjestelyistä. Kokouksessa keskusteltiin myös opiskelijoiden zoom-tapahtumasta, joka valitettavasti jouduttiin perumaan vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Kokouksessa kuultiin lehtien kuulumiset: Fennian vol 198 oli juuri julkaistu yhdistettynä 1–2 numeron kokonaisuutena.

Terran päätoimittaja oli valmistellut hallitukselle esityksen Terran kirja-arviotoimittajan rekrytoimiseksi. Kokouksessa päätettiin valita Terran kirja-arviotoimittajiksi Katariina Kotila ja Anna Hakala lehden päätoimittajan esityksen mukaisesti. Lisäksi päätettiin avata Terran toimitussihteerin haku. Terran toimitussihteerin Evi-Carita Riihonen oli ilmoittanut luopuvansa tehtävästään vuoden 2021 alussa, joten Terran päätoimittaja esitti hallitukselle, että Terraan rekrytoidaan välittömästi uusi toimitussihteerin avoimella haulla. Paikka päätettiin avata hakuun 08.12.2020–30.12.2020.

Seuran Versus-edustaja Laura välitti Versus-verkkajulkaisun kuulumiset. Verkkajulkaisun uusiksi päätoimittajiksi oli marraskuussa valittu Anna Mustonen ja Anna Marjaana Heikkinen. Versusta kustantavien seurojen (SMS, YHYS, AYS) edustajat Versuksen toimituskunnassa olivat keskustelleet keskenään, olisiko seuroilla mahdollisuutta tukea Versuksen toimintaa vuosittain. Seurojen edustajat olivat ehdottaneet, että kukin seura tukisi Versuksen toimintaa 150 eurolla vuodessa. Tästä 50 euroa/seura ohjattaisiin Versuksen verkkosivun kuluihin ja 100 euroa/seura Versuksen toimittajien palkkioihin. Kokouksessa päätettiin, että Laura ehdottaa Versuksen toimituskunnalle 50 euron tukea alkuvuoden nettisivukuluihin ja myöhemmästä 100 euron lisätuesta päätetään aikaisintaan helmikuussa 2021 TSV:n julkaisuavustuspäätösten julkistamisen jälkeen.



3. Jäsenasiat

Seurassa oli vuosijäseniä 462 henkilöä (joulukuussa 2020), joista jäsenmaksusta vapautettuja jäseniä 29.

Seuran rahastonhoitaja on päivittänyt jäsenrekisteriä, ja kynnystä seuran ja jäsenistön välillä on pyritty madaltamaan entisestään. Pääkontaktit jäsenille ovat rahastonhoitaja ja toiminnanjohtaja.

Vuoden 2020 aikana seuran tavoitteena oli kehittää jäsenhankintaa aktiivisesti. Uusien opiskelijoiden tavoittamiseksi seura aikoi järjestää kaikille maantieteen opiskelijoille suunnattu opiskelijailta zoomissa, mutta valitettavasti tapahtuma päätettiin perua vähäisten ilmoittautumisten takia. Jäsenyydestä myös pyrittiin tekemään opiskelijoille houkuttelevampaa päättämällä vuosikokouksessa, että opiskelijajäsenet saavat jäsenyytensä kolme ensimmäistä vuotta seuran opiskelijajäsenhintaan.

Uusia jäseniä ei valitettavasti pystytty hankkimaan Maantieteen päivien yhteydessä, sillä tapahtuma siirrettiin vuodelle eteenpäin. Jäsenhankintamenettely, jossa Maantieteen päiville ilmoittautumisen yhteydessä osallistumismaksusta saa alennuksen, on aiempina vuosina todettu toimivaksi tavaksi hankkia seuraan uusia jäseniä. Jäsenhankintahaasteista huolimatta seuraan liittyi vuoden 2020 aikana yhteensä 13 uutta jäsentä.

4. Talousasiat

Seuran rahastonhoitajana toimi Markus Jylhä. Aktiivinen vuoropuhelu julkaisusarjojen päätoimittajien kanssa katsotaan tärkeäksi tekijäksi sekä sarjojen toiminnan että Seuran talouden kannalta.

Julkaisutoiminnan avustusta käytettiin Fennian ja Terran julkaisemiseen. Seuran lehtiä, myös vanhoja numeroita, on voinut ostaa Tiedekirjasta (Snellmaninkatu 13, Helsinki). Seuran järjestötoiminta rahoitettiin jäsenmaksuista kertyneillä tuloilla. Jäsenmaksu pysyi vuonna 2020 edellisvuoden tasolla 42 eurossa. Seuran vuosikokouksessa päätettiin, että opiskelijajäsenet saavat jäsenyyden kolme ensimmäistä vuotta seuran opiskelijahinnalla, minkä jälkeen jäsenmaksu muuttuu varsinaiseksi jäsenmaksuksi. Vuoden 2020 opiskelijajäsenmaksuksi päätettiin 20 euroa. Hallituksen kokouksissa on käyty aktiivista keskustelua jäsenhankintaan panostamisesta.

Seuran toiminnantarkastajaksi vuodelle 2020 valittiin yliopistonlehtori Heidi Mod ja varatoiminnantarkastajaksi laboratorioinsinööri Juhani Virkanen.

Suomen tiedekustantajien liitto myönsi seuralle jo vuonna 10 900 euron apurahan seuran julkaisujen digitoinnin pilotihankkeeseen. Apuraha tuli käytettäväksi vuoden 2020 puolella.

Toimikauden aikana päätettiin muuttaa seuran lehtien päätoimittajien, toimitussihteerien ja taittajan toimenkuvat työsuhteisiksi. Tämä nosti seuran kulurakennetta palkkiokustannusten osalta noin 20 %.



5. Seuran toiminta

5.1. Julkaisutoiminta

Vuoden 2020 aikana seura avasi haun Terra-lehden kirjallisuustoimittajan rooliin, joka alkaa 1.1.2021. Rooli päätettiin jakaa kahdelle henkilölle ja kirjallisuustoimittajiksi valittiin Katariina Kotila ja Anna Hakala. Loppuvuonna 2020 seura avasi haun myös Terra-lehden toimitussihteerin rooliin, joka täytetään 25.1.2021 alkaen. Hakuaika tehtävään umpeutuu 30.12.2020 ja päätöksen uudesta toimitussihteeristä tekee vuoden 2021 hallitus.

Sekä Fennia että Terra ovat käyttäneet julkaistuissa tutkimusartikkeleissaan TSV:n myöntämää vertaisarviointitunnusta, merkinä vertaisarviointimenettelystä käsikirjoituksen hyväksymisprosessissa. Seuran lehtien korkeatasoisuudesta kertoo se, että seura käsittelee vuosittain useita uudelleenjulkaisupyynnöitä Terrassa ja Fenniassa julkaistun aineiston uudelleen julkaisemiseksi.

Molemmat julkaisut, Terra ja Fennia, ovat nykyisin journal.fi-alustalla julkaistavia täysin avoimia Open Access -julkaisuja. Fenniasta on tullut entistä aktiivisemmin ajankohtaisia keskusteluaiheita esille tuova kansainvälinen julkaisu, Terra on puolestaan ryhtynyt julkaisemaan esimerkiksi tutkijoiden syvähaastatteluja. Kumpikin julkaisu on suomalaista maantiedettä ja aluetiedettä aktiivisesti edistävä foorumi, ja lehdissä vannotaan voimakkaasti myös monitieteisyyden ja poikkitieteellisyyden nimiin. SMS:n jäsenjulkaisuna Terra ilmestyy myös painettuna versiona.

Fennia:

Fennian päätoimittajana toimi Kirsi Pauliina Kallio (Tampereen yliopisto), Reflections-osaston toimittajana James Riding (University of Newcastle), toimitussihteerinä Hanna Piironen (Turun yliopisto) ja taittajana Leeni Herrala. Toimitustyön tukena toimi Fennian tieteellinen neuvottelukunta (Editorial Advisory Board). Fennia on maantieteen alalla korkeatasoinen avoin tieteellinen julkaisu, joka leviää laajalle kansainvälisessä tiedeyhteisössä. Vuonna 2020 pandemian aiheuttamasta poikkeustilanteesta johtuen Fennian niteet 198:1 ja 198:2 ilmestyivät yhtenä kokonaisuutena joulukuussa 2020. Näin toimituksen oli mahdollista antaa tutkijoille aikaa työstää sisältöjä ja kommentteja omalla tahdillaan muuttuneiden työolojen vuoksi. Vuoden 2020 niteet ilmestyivät elektronisena OA -lehtenä, joka on kaikkien luettavissa TSV:n OA-alustan kautta. Yhteensä vuonna 2020 ilmestyi 8 tutkimusartikkelia, 4 reviews & essays -tekstiä, 11 reflection-tekstiä sekä 12 tutkijan yhdessä laatima pääkirjoitus.

Terra:

Terran uutena päätoimittajana aloitti Maarit Sireni Itä-Suomen yliopistosta, ja toimitussihteerinä jatkoi Evi-Carita Riikonen. Kirja-arvosteluista vastasivat Mikko Itälähti ja vs. kirja-arvostelutoimittajana loppuvuoden toiminut Katariina Kotila. Lehden taittoi Leeni Herrala. Toimitustyötä tukivat Terran toimitusneuvoston jäsenet. Vuonna 2020 koko toimitusprosessi siirrettiin TSV:n ylläpitämälle OJS-alustalle.

Terra on kotimainen maantieteen pääjulkaisukanavana. Artikkel- ja katsauskäsikirjoitukset käyvät läpi nimettömän, toimituksen ulkopuolisten asiantuntijoiden ennakoarvioinnin. Vuoden 2020 numerot 1-4 ilmestyivät entiseen tapaan sekä elektronisina Open Access -lehtinä että painettuina lehtinä. Digitaalinen versio on avoimesti saatavilla TSV:n alustalla osoitteessa terra.journal.fi, joka on samalla Terran kotisivu. Painetulla lehdellä on oma lukijakuntansa, joten tämän julkaisumuodon säilyttäminen digitaalisen julkaisun rinnalla on ollut perusteltua.

Vuonna 2020 ilmestyi Terran 132. vuosikerta (132: 1–4), joka sisälsi neljä pääkirjoitusta, seitsemän tutkimusartikkelia, yhden katsauksen sekä keskustelupuheenvuoroja, uutisia ja kirja-arvosteluja. Vuoden 2020 lopussa Terralle haettiin rekisteröintiä DOAJ-tietokantaan.



Versus:

Seura oli toimikaudella aktiivisesti mukana Versus-verkkójulkaisun (AYS, SMS ja YHYS) toiminnassa. Toiminnanjohtaja Laura Kippola oli kaudella 2020 mukana hankkeen toimituskunnassa seuran edustajana. Versuksen vastaavana toimittajana vuonna 2020 toimi marraskuuhun asti Laura Kippola, ja loppuvuonna Versuksen päätoimittajina aloittivat Anna Mustonen ja Anna Marjaana Heikkinen. Versuksessa julkaistiin vuoden aikana 2 Tiedebattia, 17 Kriittisen tilan sisältöä (joista 3 oli podcasteja, 1 video ja loput tekstejä) sekä 9 Gradusta asiaa -opiskelijatekstiä.

5.2. Julkaisujen digitoinnin pilottihanke

Suomen tiedekustantajien liiton myöntämällä apurahalla toteutettu Suomen Maantieteellisen Seuran julkaisujen digitoinnin pilottihanke toteutettiin pääosin kesän 2020 aikana. Hankkeessa luotiin vahva pohja Terra- ja Fennia-lehtien vanhempien numeroiden tuomiseen digitaaliseen muotoon. Hankkeessa skannattiin yhteensä 13 771 sivua, editoitiin julkaisuvalmiiksi 1 626 yksittäistä artikkelia ja saatiin laadittua yhteensä 116 julkaisusopimusta 333 tekstin julkaisemiseksi Terran verkkoalustalla. Valitettavasti hankkeeseen varatun kolmen työskentelykuukauden aikana digitoituja artikkeleita ei vielä ehditty julkaista lehtien alustoilla. Alkuperäiseen hankesuunnitelmaan kuului lisäksi siirtää Elektra-tietokannasta jo nyt sähköisesti löytyvät Terra-artikkelit lehden uudelle verkkoalustalle. Tämän työn seura sai aloitettua hyvässä yhteistyössä Tieteellisten seurain valtuuskunnan journal.fi-palvelun suunnittelijan kanssa. Julkaisusopimusten puolesta valmiit digitoidut aineistot ja Elektra-aineistot saatetaan julkisiksi alkuvuonna 2021, jolloin digitoinnin pilottihankekin päättyy.

5.3. Maantieteen päivät

Vuoden 2020 Maantieteen päivät oli määrä järjestää Oulussa 29.–30.10.2020, mutta koronapandemian takia tapahtumaa siirrettiin vuodelle eteenpäin.

5.4. Tunnustukset

Koska Maantieteen päiviä ei vuonna 2020 järjestetty, seuran hallitusta päätti, että mitalien jaossa pidetään välivuosi. Seuran mitaleja ei siis jaettu vuonna 2020.

Seura kutsui vuoden parhaan pro gradu -tutkielman kilpailuun mukaan kunkin maantieteen laitoksen parhaat opinnäytetyöt kuluneelta lukuvuodelta 2019–2020. Kilpailuun vastaanotettiin ehdotuksia sekä opinnäytetyön tekijöiltä että ohjaajilta. Kilpailuun lähetetyt työt arvioitiin kaikki korkeatasoisiksi, ja ne kattoivat laajasti maantieteen ja aluetieteen monipuolisia tutkimuskenttiä. Monissa graduissa oli yhdistelty ennakkoluulottomasti erilaisia menetelmiä ja työt oli laadittu huolella, aikaa ja vaivaa säästämättä. Seura valitsi voittajatyöksi Heidi Heikkilän (2020) pro gradun “Incompatible borders and dead ends: Migrant and refugee “crisis” in Bosnian and Croatian newsletter narratives”.

Seura myös palkitsi kevään 2020 maantieteen yo-kirjoituksissa parhaiten vastanneet Ali Ylikosken Oulun normaalikoulusta ja Kiisa Uusitalon Helsingin Suomalaisesta.



5.5. Kansainvälinen toiminta ja muut edustukset

Seuralla on toimintavuoden aikana ollut edustus muun muassa seuraavissa organisaatioissa ja tilaisuuksissa:

- Suomen Akatemian biotieteiden ja ympäristön tutkimuksen toimikunnassa maantiedettä edustaa prof. Alfred Colpaert Itä-Suomen yliopistosta.
- Tieteellisten seurain valtuuskunnan hallituksessa maantiedettä edusti FT Anna-Kaisa Kuusisto-Arponen (Tampereen yliopisto) ja varajäseneksi FT Kirsi Pauliina Kallio (Tampereen yliopisto)
- Tieteellisten seurain valtuuskunnan etäyhteydellä toteutetussa vuosikokouksessa seuraa edusti toiminnanjohtaja Laura Kippola.
- Suomen tiedekustantajien liiton syyskokouksessa Helsingissä seuraa edusti toiminnanjohtaja Laura Kippola.
- Tieteellisten seurain valtuuskunnan etäyhteydellä toteutetussa syyskokouksessa seuraa edusti toiminnanjohtaja Laura Kippola.
- Maantieteen kansainvälisen unionin (IGU) Suomen kansalliskomiteassa Seuraa edusti FT Venla Bernelius. Varajäsenenä toimi FT Olli Ruth.
- IGU:n kansainvälisessä toiminnassa Seuraa edustaa prof. Markku Löytönen.
- Seura on jäsenenä EASE (European Association of Science Editors) -verkostossa. Fennian päätoimittaja toimi seuran yhteyshenkilönä.
- Seura on Euroopan Maantieteellisiä Seuroja yhdistävän EUGEO -järjestön jäsen. Seuran yhteyshenkilönä toimi FT Tino Johansson. Suomen ikiroutatutkimuksen ja –tekniikan kansalliskomiteassa Seuraa edusti prof. Jan Hjort.
- Seura on jäsenenä I.A.G. (International Association of Geomorphologists) -järjestössä, jonka kokouksissa Seuraa edusti emer. prof. Matti Seppälä menehtymiseensä joulukuussa 2020 saakka.
- Svenska litteratursällskapet i Finland-seuran Delegation för den svenska litteraturens främjande -jaostossa edustajana on Christina Ruth.

6. Tiedottaminen

Vuonna 2020 seuran toiminnasta tiedotettiin seuran nettisivustolla www.geography.fi, seuran Facebookissa ja Twitterissä sekä jäsenkirjeillä, joita lähetettiin sähköpostiyhteydenotot sallineille seuran jäsenille.

Viestinnän vastuuhenkilöinä toimivat toiminnanjohtaja ja puheenjohtaja. Hallituksen sisäistä tiedotusta toteutettiin sähköpostin ja hallituksen intranetin kautta. Hallituksen intranet toimii samalla myös Seuran dokumenttien sähköisenä arkistona. Seuran verkkosivuille ja Facebook-sivuille pyrittiin päivittämään aktiivisesti ajankohtaisia maantieteen tapahtumia ja julkaisuja. Toiminnanjohtaja pyrki vahvistamaan hallituksen ja julkaisusarjojen välistä vuoropuhelua.

Loppukatsaus

Seuran hallitus ja uusi toiminnanjohtaja tekivät tiivistä yhteistyötä seuran toiminnan kehittämiseksi ja maantieteellisen tutkimuksen tukemiseksi. Lehtien julkaisun ohella seuran rooli kannanottajana ja maantieteen perinteen vaalijana nähtiin hallituksessa tärkeänä.

Suomen Maantieteellinen Seura
Geografiska Sällskapet i Finland
Geographical Society of Finland



Seuran julkaisuissa ilmestyneet artikkelit edustavat kirjossaan hyvin maantieteen laajaa tutkimuskenttää.

Lopuksi Suomen Maantieteellinen Seura haluaa nöyrimmin kiittää jäseniään sekä kaikkia niitä yhteisöjä ja yksityishenkilöitä, jotka toimivat vuoden 2020 aikana Seuran sekä sen tarkoitusperien ja toimintahankkeiden edistämiseksi.

LAURA KIPPOLA

Suomen Maantieteellisen Seuran toiminnanjohtaja